

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Ydéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— szeptember 25.

(Kétszázadszor.) A „Nemzeti Szinház”-ban kétszázadszor került színre Madách nagy műve „Az ember tragédiá”-ja. Elég kicsinyke szám, ha ezt tekintjük, hogy a nemzet irodalmának egyik legóriásabb alkotása a Madáché, amely diadalmasan járta be a világot. Talán szebb győzelem az, a melyet a népek egy egy remekművel vívnak ki más nemzetekkel szemben, mint hogyha fegyverrel szerzik meg. Az a gyászos sejtelmünk van, hogy nemsokára szükség lesz arra a költőre, aki a nemzet tragédiáját fogja megírni. Hanem az ilyen tragédia csak egyetlenegyszer szokott színrekerülni. . . A világ a néző, egy kis nemzet a színpadja.

(Angol barátkozás). Nagy urak látogatják néha a szegény atyafiságot. Nagy urak francia, vagy angol konyhán élnek, szakácsot tartanak, komorayik szolgálja fel a pszar menüt. Szegény embernek takaros menyecske süti-főzi a táplálékát, maga a háziasszony kínálja az egyszerű magyaros ételeket. A nagyuri vendég egy kétszer hosszú évek során elég jól érzi magát egyszerű környezetében, izlik neki újdonságként a polgári koszt, de állandóan nem kér belőle és látogatásai vajmi ritkán ismétlődnek. A nagyuri nemzet a vendég, valjon állandóan viszontlátjuk-e, ha nem tudjuk egyébbel kecségetni, mint tuócsuszával, gulyásos hussal és töltött káposztával?

(Deficit) A deficit rémét festik a falra Husz millióval növekszik a budget kiadási rovata. El van törölve az alkotmány deficitje, azt a pénzt kulturánk és a szegény egzisztenciánk deficitjeinek betömésére fordítjuk. Így mégis csak többletet jelent az a deficit, ha csak morális értelemben véve is.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, szeptember 25.

Egy reggeli lap ma állítólag beavatott forrásból azt a hirt közli, hogy Burgyán Aladár orsz. képviselőt legközelebb kinevezik a kereskedelmi miniszterium adminisztratív államtitkárává. E sorok írója a kérdésben legilletékesebb helyen érdeklődött a hír valósága iránt és ott azt a választ nyerte, hogy e hírből egy árva szó sem igaz; annyira nem, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter néhány nap előtt kijelentette, hogy a szóban forgó állást egyáltalán nem fogja betöltetni.

(Az ujonclétszám emelése.)

A lapokban most sok szó esik az ujonclétszám emeléséről. Érdeklődtünk a dolog iránt s megtudtuk, hogy az erről való hírek a leghatározottabban túlzottak. Szó van ugyan létszámemeléssel, de ez oly elenyésző kis szám — összesen 6.700 új legényről van szó

— hogy nem is érdemes ilyen csöpp áldozatért olyan nagy lármát csapni. A dolog már be van illesztve a költségvetésbe s kellőleg meg lesz indokolva.

Politikai hírek.

Konstantinápolyi új nagykövetség.

Budapestről írják nekünk: Diplomáciai körökben az a hír van elterjedve, hogy gróf Calice a bukaresti osztrák-magyar követ helyébe Pallavicini János örgróf van kizemelve.

Pallavicini 1848. március 18-án született. 1873 október 36-án mint fogalmazó helyettes lépett a külügyminisztériumba és a rákövetkező évben letette a küldöttségi vizsgát. 1874 novemberében díjtalan küldöttségi attasénak nevezték ki és e minőségében Berlinbe helyezték. 1875-ben ugyanez állással Párisba tétetett át. A következő esztendőben mint követségi titkár működött Londonban és Párisban, 1887-ben a belgrádi követséghez lett titkárnak áthelyezve. 1891-ben Münchenbe jött mint követségi tanácsos. Ez állásában megmaradt két esztendőig, ahonnan Pétervárra lett áthelyezve. 1897-ben a külügyminisztériumba hívták be szolgálattételre 1899. január 26-án kinevezték rendkívüli küldöttné a romániai udvarhoz. Azóta ebben az állásban működik. A király többször kiüntette szolgálati ideje alatt. Tulajdonosa a Ferenc József-rend nagykeresztjének, a Lipót-rend lovagja és külföldi nagy kitüntetések birtokosa. 1879. évben Growe Georginát vette feleségül. A házasságból három gyermek származott.

Sohsem kívántam . . .

Sohsem kívántam én a tied lenni,
Te az éyém sohsem lehet sz,
És mégis úgy érzem, szeretlek,
És azt hiszem te is szeretsz.

Kerüljük egymást s találkozunk mégis
Sohsem kereslek s reád néz szemem,
S ha jöttödnek nem is tudok örülni,
A mikor elmégy, úgy fáj a szívem.

Almatlan éjszakán.

Almatlan éjszakán, ha a mult feltámad,
Almatlan éjszakán úgy vágyom utánnad,
Ha csókkal lezárnád álomtalan szemem,
Szeliden megfognád remegő két kezem,
. . . Talán aludnék hosszan édesen,

Verbena.

EMLEKÉZÉS REVICZKYRŐL.

Keresd fel könnyel és virággal
A csendes jó halottakat;
Hogy majd ha siri fád beárnyal,
Téged is megsirassanak.

Reviczky.

A Kerepesi temetőben sorra járom az utakat. Fölkeresem a szabadsághős, művész, költő sírját, hogy emléküknél néhány per-

cet szenteljek. Emlékezem a régiskről, na gyokról.

Virágos akácok között visz az ut Roviczky Gyula sírjához. Messziről élelem tünik a borostyán-fákkal körülvett magas emlékkő, mely hirdeti az élőknek, hogy a költő nem halt meg, csak aluszik . . .

Közelebb megyek. Olvasom a köre bevésott mondását: „A világ csak hangulat!” Előitem áll a sokat szenvedett, fiatal költő küzdelmekkel, csalódásokkal eltelt földi élete. Szegény Roviczky! De sokat ábrándozott a dióségről s életében de kevés elismerésben részesült! Őt is az a sors érte, mely a költőt általában érni szokta, hogy csak haláluk után találjanak megbecsülésre. De a sors ő iránta még kegyetlenebb volt! Költészetével akkor keztek figyelmesebben foglalkozni s az elismerés babérait homlokára tűzni, mikor ő már összeaszva, láztól meggyötörve feküdt a betegágyon s Istenhez küldi utolsó sóhajait, esdekléseit . . .

Toldjad meg hát, kegyelmesség
A csüggedt költő életét.
Hadd öntse ki
Érzelméi
Zengő, zsibongó tengerét.

De néki menni kellett. Sorsában megnyugodott.

Itt fekszem, míg az Isten így akarja.
Nem nyitva síkjam céltalan panasza.

De mégis egyre kérlek, Istenem:

Add, hogy halálom szép, szelid legyen!

Olyan is volt! Szelid, csendes. Valaki virágokat küldött neki utolsó óráiban. Virágok közt lehelt ki szomorú lelkét . . .

* * *

Gyermekkorát, ifjúságát a szenvedés tövisei borítják el.

Abrándjaim derűs világát
Beárnyékozta szenvedés.

Költeményei legnagyobb részét szerelmi költemények teszik. Első szerelme ábránd, Afféle diák szerelem.

Mikor a virágok születtek,
Szerelmünk akkor ébredett.
Te még rövid ruhába jártál,
S én bujtam még a könyveket.

Aztán a leány eltűnt, a költő nem látta többé. De mint valami álom, az első szerelmem emléke többször rezgésbe hozza lelkének hurjait.

Azóta nagysád lett belőle;
Hideg és büszke, mint szokás
S a rego szól: Volt egyszer egy leány.
Ábrándos, szőke, kékruhás . . .

Visszavont, visszautasított petíciók.
Gratz Gusztáv alkotmánypárti képviselő ujejházai mandátuma ellen beadott petíciót ma visszavonták. — A Kuria mai ülésében a Kolozsvárott megválasztott Kecskeméthy Ferenc ellen beadott petíciót visszautasította.

A király egészségi állapota.

Saját tudósítónktól.

Budapest, szeptember 25.

Udvari körökből a következő autentikus értesítést kaptuk a király egészségi állapotáról:

A király, mióta Ischlből hazajött, nem hagyta el a schönbrunni kastélyt. A felség még most is köhög és meglehetősen katarhusa is van, miért is a szobában kell maradnia, nehogy újra meghűljön. A király egyelőre Schönbrunnban marad, ahol az államügyeket a rendes módon intézi. A felség szombaton Ferencz Ferdinánd főherceget egy órai kihallgatáson fogadta, aki a dalmácia hadgyakorlatokról referált neki. Vasárnap délelőtt a király a kastély kápolnájában misét hallgatott, azután pedig Bolfras főhadsegédet és Pitreich hadügyminisztert fogadta kihallgatáson. A király, mind rendesen, korán kel és éjfélig államügyekkel foglalkozik. Herzl kir. udvari orvos a királyt mindennap megvizsgálja.

A király gyengélkedése következtében az általános audienciák is elmaradnak és hír szerint a felség a Deutschmeister-émlékszóbor szombati leleplezésénél sem lesz jelen. Valószínűleg a trónörökös fogja helyettesíteni. A királynak Gödöllőre, illetve Budapestre tervezett utazása is elmarad.

Még később is a szenvedések, a létfontartás nehéz küzdelmei között is sokszor visszatér a szőke, kékruhás leány emlékéhez.

Sütkérezem álmodozva
A bágadt, őszi napon.
Lelkembe nincs virág, verőfény,
Csak a néma ájadalom.

Tévedt madárként egy-egy emlék
Repül át néha szívemen,
S szeliden, könnyeimet áldva,
Te újra megjelenysz nekem.

Nevelőkorában ismerkedett meg második szerelme tárgyával. Emmával. Hozzá írta legszebb, legközvetlenebb dalait. Ez a szerelem már mélységes, szenvedélyes volt, mégis lemondással kellett végződnie. Talán mert érezte korai elmúlását, Revicky nem akarja, hogy a jó lelkű leány csalatkozzék benne.

Jobb neked nyugodtan élni,
Szerető családi körben,
Jobb nekem a sirt remélni
Vágyak nélkül összetörten.

Jobb az én beteg szívemnek
A világgal harora kelni,
Mint a vádat, hogy te bennem
Csalatkoztál, elviselni.

Pedig Emma őszinte, igaz szerelemmel ragaszkodott hozzá. Ez Revickyhez írt leveleiből tűnik ki leginkább. Egyik levelében bevallja, hogy négy évvel idősebb mint a költő s nem is tudná boldogítani azon mérvben, a mint őhajtáná. „Az ön menyasszonyá-

Megalakult a hajdumegyei függetlenségi párt.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 25.

Régi törekvése a vármegye függetlenségi érzelmű polgárainak az, hogy ismét legyen egy hivatalos központi szervezetük, mely erős, megdönthetetlen keretet adna legalább itt szűk körben, Hajdúvármegyében a függetlenségi eszmék diadalának.

Ez a törekvés a mai nappal teljessébe ment át. A ma reggelre összehívott alakuló gyűlésen a megjelent párt-tagok kimondották a vármegyei függetlenségi párt megalakítását és egyidejűleg megválasztották a tisztikart.

Az alakuló gyűlésről tudósítónk az alábbiakban számol be.

Ma reggel 8 órára gyűltek egybe a meghívottak az Angol királynő helyiségében közgyűlésre, hogy megalakítsák a vármegyei függetlenségi pártot. Mintegy 120-an jelentek meg, köztük Kovács alispán és Pákozdy Sándor főjegyző.

Weszprémy István az előkészítő-bizottság elnöke üdvözlö a megjelenteket és a közgyűlést megnyitja. Elmondja, hogy a tegnapi tartott előtervezlet egy munkálattal készített, melyet a közgyűlés elé fog terjeszteni. Bejelent, hogy a tegnapi gyűlésen jelen volt Pap Elek nádudvari képviselő, aki alapító tagul lépett be és 100 koronát adományozott. Benedek János és Justh János képviselők üdvözölték az alakulást. E gyűlés elnökéül Weszprémy Istvánt, jegyzőjéül pedig Bor Jánost közfelkiáltással választották meg. Ezután Bor János felolvasta a párt szabályzatát. Dr. Baltazár Dezső helyesli azt, hogy rendes tagság nincs fizetéshez kötve, de ilyen nagy párt nem mozoghat anyagi erő nélkül. Javasolja, hogy a rendes párttag legalább évi 1 korona tagsági díjat fizessen. Radó József szerint, ha nem lesz tagsági díj, önkéntes adakozás folytán több fog begyűlni. Oláh Bálint helyesli Baltazár indítványát és nem egy, hanem 4 koronát hoz javaslatba. Simon Ká-

rolly ajánlja, hogy minthogy tagsági díj nincs, tegyék kötelességévé a tagoknak az önkéntes adomány adást. Kálmán Lajos indítványozza, hogy köteleztesse a tagok évi egy korona tagsági díj fizetésére. A közgyűlés elhatározza, hogy 1 koronában állapítja meg a kötelező tagsági díjat.

Dr. Baltazár indítványozza, hogy hivatalos lapja a pártnak a Szoboszlón megjelenő „Független Hajdúság” legyen, mint-hogy szerinte a pártnak napilapra szüksége nincs. Ezt elfogadták.

Ezután megválasztották a tisztikart. Elnökké Weszprémy Istvánt közfelkiáltással. A többi tisztviselők a következők:

Elnök: Weszprémy István.
Alelnök: Nánás: Bán Géza.
„ Szoboszló: dr. Lóog Béla, Dorog.
„ Adám János.
„ Hetey Ignác.
„ Nádudvar: Doby Sándor.
„ Csapó István.
„ Bőszörmény: Kálmán Lajos.
„ dr. Baltazár Dezső.
Jegyző: Nánás: Simon Károly.
„ Szoboszló: Bor János.
„ Nádudvar: Boldizsár Zsigmond.
„ Bőszörmény: Maji Sándor.
Pénztárnok: Csiba Elek.
Ellenőr: Ifj. Csuhány Ferenc.

Intéző bizottsági tagok: Nánás: Radó József, Vad Imre, dr. Hadházy Zsigmond, Komor Imre, Hamza László, ifj. Kemechay Sándor, Kömmerling János, Farkas Géza, M. Tóth Pál, Sinay Albert, Móricz Imre.

Nádudvar: Molnár József, Nagy Albert, Kéry Lajos, Tóth Gábor, Balogh Sándor, Dulházy Kálmán, ifj. Nagy Lajos, Kiss József, Korotnay Gergely, Teleky Sándor, Petrovics Miklós.

Bőszörmény: Mátyus Gábor, Oláh Bálint, Szabó András, Földesi István, Szolnoki Péter, Sívágó Imre, Gy. Kovács Márton, Drén Sándor, Bodnár Sándor, Fridrik Lajos, L. Szabó Márton.

Szoboszló: Oláh Miklós, dr. Czeglédy Lajos, id. Borbély Gábor, Horog Gábor, K. Kovács József, Illyés Endre, Harangi János, Tömöri Gábor, Kocsi Lajos, Bernát Sándor, Orosz István.

Debreczen: Kovács Gyula alispán, Orosz Endre, Dávidházy Sándor, Pákozdy Sándor. Pótagok:

Nádudvar: Ifj. Doby Sándor, Ritzók István, Tóth István.
Nánás: Hamar Sándor, Fényes László, ifj. Kovács László.
Szoboszló: M. Tóth Mihály, Ádám Samu, Kaszás István.
Bőszörmény: Mező Sándor, Bkcsó Péter, Oláh Sándor.
Ezzel a gyűlés véget ért.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

A költségvetés folytatólagos tárgyalása.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 25.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésében letárgyalta a költségvetést. Végleges eredményként pedig megállapította, hogy a főszámvévi javaslat lesz irányadó a pótagóra nézve, vagyis, hogy pótagó 21, illetve 29 és fél százalék lesz.

A gyűlésről tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Bészler Károly elnök, tb. főjegyző, Riskl Antal, dr. Baesó Dezső, Vargha Károly tb. tanácsnok, jegyző, Juhász Ignác, Kaszanyitzky Andor.

Az alapítványok tárgyalása következtet volna, de ezt megelőzőleg a költségvetéssel kapcsolatos kérvényeket intézték először. Első volt ezek között Jablonczay Kálmán kérvénye, ki azt kéri, hogy a város vegye át a bérletén levő gazdasági épületeket. Az épületek a megejtett hivatalos becslés szerint mintegy 19.000 koronát tesznek.

nak még nyilni kell, de nem hervadt félben lenni... így végzi sorait.

Emmának erre a levelére írja egyik legszebb versét.

Én édes hervadó virágom,
Ne buslakodj' az elmúláson.
Emlékezzél meg néha rólam
Mebánásjvélkül, álmodóan.

Vigasztalja, hogy keressen enyhülést a multban, óh mert:

Drágább a viruló tavasznál
Az a tavasz, mely veszte van már!

Emma Revickyhez írt utolsó levelében már mélységes szomorúság van. „Nem érdemes élni... Edes barátom vigasztaljon... A vigasztalás a „Szerelmi epilóg volt.”

... Légy nyugodtan;
Meddő vágynak mi haszna!
Meghervadottan, meghajoltan
Gondolj a szép tavaszra!
Isten veled zord életemnek
Egyetlen rózsaszála!
Mig ajkam egy betűt rebeghet
Jóságos lelked áldja!

* * *

Pihenj, pihenj sokat szenvedett költő!
Álmodd tovább szép álmaidat, szerelmedet... Felkeresünk, megsiratunk téged, ki oly keveset éltél életedben, de a halálban az örök életre támadtál fel nekünk.

Csontos Kálmán.

A bizottság javasolja Jablonczay kérelmének a teljesítését, a gazdasági épületek átvételét azzal indokolja, hogy fenntartásukról ő tartozik gondoskodni.

Az óvónok drágasági pótlékot kérnek a városól.

Juhász Ignác elvileg ellensége a drágasági pótlék megszavazásának. Az ellen nincs kifogása, hogy a fizetéseket rendezzék, erre készen áll mindenkor. A drágaság nem csak a hivatalnokokat, de mást is éppen úgy érint.

Magoss György méltányosnak tartja a kérelem teljesítését.

Juhász Ignác kijelenti, hogy nem szivtelenségből ellenzi, de elvi felfogásból.

Rickl Antal tekintettel, hogy csak 272 koronáról van szó, teljesíti a kérelmet.

Juhász Ignác: Egyenlő mértékkel mérjünk. Ha a 2400 koronán aluli tisztviselőknak adnak drágasági pótlékot, adják meg a nagyobb tisztviselőknak is, kiknek nagyobb a társadalmi kötelezettségük és a kiare több teher hárul.

A bizottság ezután szótöbbséggel fél-évre megadni javasolja az óvónoknak a drágasági pótlékot.

A nőipariskola erre a jövő évre a megszavazott rendes segélyen kívül még 1000 korona segélyt kér.

Juhász Ignác tekintettel arra, hogy már 4000 korona állandó évi segélyt kapnak, nem adja meg a kért segélyt.

Vecsey Imre azt mondja, hogy ne álltassuk magunkat, mert ez nem ideiglenes segély lesz. Rossz szokás, hogy a kinek segély kell, csak a városhoz jön.

A bizottság javasolja a segély megadását azzal, hogy két varrógépet köteles a nőipariskola beszerezni.

Juhász Ignác: Borzasztó, minden pénzünket elhordják. A város vezetősége az oka, hogy mindenért ide jönnek.

Ezután áttértek az alapok tárgyalására.

Az ipariskolai pénztári alapnál 6000 korona a hiány. A hiány fedezésére a miniszteről kérik.

A bizottság az alapítványokat változatlanul elfogadta.

A bizottság ezután megejtette a számadást és megállapította, hogy a pótdadó ugyan marad, a hogy a főszámvevő javasolta, vagyis 21 százalék lesz. Ehhez jön még a többi pótdadó, (alamizsna, tűzi válság stb.) úgy hogy a pótdadó 29 és fél százalék lesz a jövő évben.

A költségvetést ezzel letárgyalták és a gyűlés véget ért.

Megyei közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 25.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott. Nagyobb horderejű, fontosabb tárgyak — a jövő évi költségelirányzatot kivéve — nem igen voltak.

A mai közgyűlés elé került különben a darabont-ideők sötét világából jól ismert Lengyel Imrének — két indítványa. Az egyikben a civillistának 5 millióval történendő leszállítását követeli, a másikban pedig a katonák oldal-fegyvere ellen kel ki. Ez a két indítvány természetesen nagyobb vitára adott alkalmat. Sok érdekes és szenvedelmes hangú felszólalás világította meg azt a körülményt, hogy mit óhajt a két indítványával elérni Lengyel Imre, — hogy ezek által nem akar mást, mint megzavarni a korona és a nemzeti kormány között fennálló egyetértést és harmóniát.

Végezetül is a közgyűlés az állandó választmány határozatát tette magáévá, mely mindkét indítványra nézve elutasító volt.

Igy tehát Lengyel ur honboldogító ideái nem érvényesülhettek, hanem bekerültek az irattár dohos levegőjébe.

Egyébként a gyűlés lefolyásáról a következő tudósítás számol be:

Wessprémy Zoltán főispán 9 óra után nyitotta meg a közgyűlést. Kovács alispán javasolja, hogy a tárgysorozat 17 pontja után a tárgysorozat 41 és 42 pontját tárgyalja a közgyűlés. Ezt elfogadják. A alispáni jelentést Pákozdy Sándor főjegyző olvasta fel. Tudomásul vették. Lengyel Imre bizottsági tag felelőszóval az alispán helyettesítésére tárgyában a miniszter elutasító határozatát felolvasták.

Lengyel Imre kéri, hogy neki ezt a miniszteri határozatot írásban adják ki.

Vita nélkül fogadják el a tárgysorozat 4. 5. 6. 7. 8. 9. pontjait.

A 10 pontban az utmesterek napidij és kilométerpénz felemelést kérnek, az állandó választmány javasolja, a közgyűlés pedig elfogadja.

A tárgysorozat 11 pontját elfogadják.

A 12 pontra nézve, amely az árvaszék elnökének előterjesztése, az egyes alapok és pénzkészletek elhelyezésére vonatkozólag névszerinti szavazás történt. Az állandó választmány javaslatát elfogadják. A községi kör- és segédjegyzők illetményeinek kiegészítése tárgyában hozott választmányi határozatot elfogadják. A Hajdukerület házfelügyelő bizottságába beavasztották elnökül az alispánt, Nánás, Szoboszló, Böszörmény polgármestereit és Hadház Várospécs biráit. A 15 pontot tudomásul vették, ugyancsak a vármegys 1907. évi költségelirányzatát, mely a háziartási alap és az u. alapra vonatkozik.

Ezután áttértek a közgyűlés Lengyel Imre indítványára, mely a királyi civillista leszállítására vonatkozik. Ezt az indítványt lapunkban már ismertettük és kellően méltattuk is.

Lengyel Imre nagy zajban feláll, megokolja indítványát, és szavaiból kitűnik, hogy zavart akar csinálni, s ezzel megakarja bontani azt a jó viszonyt a nemzet és királya között. A főispán rendre utasította, mert vicciapba való beszédet tart.

Wessprémy Zoltán válaszol Lengyel Imre szavaira. Nem akarja, hogy azt mondják, hogy 48 as alapon 67 es politikát folytatott. Nem akarja, hogy őt labonának és Lengyel kuruenak tartásák. Elismeri az indítványozó leleményességét, hogy a zseb-kérdést dobta oda üszöknök, de mégsem fogadhatja el e vármegye ezt az indítványt. Bár az a vágyunk, hogy legyen Budán magyar udvartartás, ha ez lesz, akkor nem kicsinyeskednénk. Ez azonban nincs, s így én egy fillért sem szavaznék meg. A civillista leszállítást 20 százalékra való kiegyezkedésnek tartom. Időszertlen is az indítvány. A magyar nemzet csak fegyverszünetet kötött, ennek az lett a feltétele, hogy a darabontok elkergettesenek, feladata pedig az, hogy a nemzet nyilatkozzék a 48 as alap mellett, vagy ellene. Ez az indítvány nem más, mint egy kisebb vidéki bomba, melynek az a célja, hogy részt üssön a függetlenségi párt tömör soraiban. Ajánlom az állandó választmány határozatának elfogadását. Lengyel el a párszó jogával és nem mond semmit, aminek valami értelme lenne, csak anekdotázott és élénk derűtségre adott alkalmat.

A közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Ezután Lengyel Imre második indítványára került a sor, mely a béke idején a katonáknak az oldal-fegyver használatának eltiltására vonatkozik.

Az állandó választmány irattárba helyezni rendelte. Lengyel Imre ezt az indítványát is megindokolja. Dr. Lóog Béla válaszol Lengyelnek. Rendszerváltozásra van itt szükség ebben a kérdésben és ilyen dolgot egy kiszakított indítvánnyal elérni nem lehet. Ez az indítvány megnehezítette a függetlenségi párt céljainak, s ezért fogadjuk el az állandó választmány javaslatát. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Ezután minden zaj nélkül letárgyalták a többi pontokat és az állandó választmány javaslatát mindenben elfogadják.

KOZIGAZGATÁS.

Adótárgyalások.

(Harmincnyedik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 25.

Az adókirovó bizottság ma a következő polgárok adóját állapította meg:

Vágó József ács 25 kor. Szalontai József ács 16 korona, Csóka Pál 30 korona, Szabó Dániel 21 korona, Ecsedi István 21 korona, Szepesi Péter 25 korona, Kerékgyártó István 50 korona, Horváth József vállalkozó 260 korona, Csontos Gyula asztalos 21 korona, Ács Imre asztalos 25 korona, Tiba Sándor asztalos... Klein Antal asztalos 32 korona, 50 fillér, Szutor Károly asztalos 30 korona, Csontos József asztalos 50 korona, Vankó András asztalos 30 korona, Szabó Dánielné bába 8 korona, Bauér Lajosné bába 12 korona, Tószegi Jánosné bába 14 korona, 40 fillér, Oskó Imréné bába 14 korona 40 fillér, Fejérvári Sándorné bába 12 korona, Munkás Józsefné bába 10 korona, Bogoly Andrásné bába 22 korona, 03 fillér, Keresztesi Istvánné bába 25 korona 20 fillér, Jakab Károlyné bába 10 korona, Szabó Istvánné bába 8 korona, Tóth Gyula bádogos 21 korona, Bucsei Sándor bádogos 34 korona, 40 fillér, Sárosi János bádogos 41 korona 60 fillér, Kereszturi és Nagy bádogos 60 korona, Sinkó Sándor borbély 18 korona, Pajtás Béla borbély 14 korona, 99 fillér, Sinka Sándor borbély 21 korona 60 fillér, Kelemen István borbély 25 korona, Prizli Péter borbély 25 korona, Farkas Géza borbély 22 korona, Korényi József borbély 16 korona, Dianicska Agoston borbély 23 korona, Paul Péter borbély 25 korona, Molnár István borbély 22 korona 50 fillér, Pigniczki Lajos borbély 39 korona, Horváth Károlyné borbély 46 korona 30 fillér, Koppányi Kálmán borbély 30 korona, Hermaa Vilmos borbély 117 korona, Papp József borbély 78 korona, Telbisz Sebestyén borbély 42 korona, Kebl Miklós borbély 45 korona, Kovács Lajos borbély 30 korona, Petrisziny János borbély 64 korona 80 fillér, Balogh Mihály cséplési vállalkozó 52 kor. 50 fill., Urai Kálmán gőzcséplő vállalkozó 52 korona 50 fillér, Varga Márton gőzcséplő vállalkozó 35 kor., Kővári János gőzcséplő vállalk. 175 kor., Vályán György cipész 20 korona, Oláh András cipész 22 korona, Szűcs Gyula cipész 24 korona, Róth Adolf cipész 24 korona, Szilágyi József cipész 25 korona, Szibricz Mihály cipész 21 korona, Róth Abraham cipész 21 korona, Tolvaj János cipész 25 korona, Timár József cipész 21 korona, Stempl Mihály cipész 30 korona, Pajtás István cipész 28 kor., Bartus Lajos cipész 25 kor., Varga István cipész 45 korona, Reich Adolf cipész 50 korona, Krausz Vilmos cipész 50 korona, Elfebein és Klein cipész 75 korona, Faragó András eszmadia 24 korona, Szentesi Károly eszmadia 25 korona, Szöllösi József eszmadia 22 korona, Hai Károly fakereskedő 80 korona, Neumann Mandelné zsib-árus 220 korona, Valler Mihály kereskedő 55 korona, Glück Armin fakereskedő 250 korona, Fischer Adolf posztókereskedő 240 korona.

Egyház és iskola.

A depr. ev. ref. egyház gazd bizottság e hó 27-én d. u. 3 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Iskolaszéki ülés. A depr. ev. ref. egyház iskolaszéke e hó 29-én d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

IRODALOM.

„Szinház és Élet.“ Rendkívül bő, változatos és értékes tartalommal jelent meg a lap 2 ik száma abban az új, nagy alakjában amelyet most vett fel. Bezerédj, az új államtitkárról szóló bevezetésen kívül igen érdekes dolgokat ír Ujházi Lánle Henrikről és a nagy esztétikus Brandes Ilesen alakjairól. Érdekes jegyzeteket találunk szép képekkel illusztrálva a berlini Metropoli színház férfi és női előtőzjéről továbbá klasszikus játékokról Champenban és a londoni színházokról. Schratt Katalinnak a bécsi Burgtheater híres művésznőjének és egy hosszú cikk van szentelve. A Nemzeti-színház új atheista darabjáról a Luciferről is hosszú és szép kritika található a két főszereplő jól sikerült szerepével. Ezután következik az összes vidéki színházokról adott kisebb-nagyobb tudósítás. Az Érdekes Ujság címmel mellékletet is igen helyes és népszerű ujtitásnak tartjuk. — A három ajándék amit a lap ígér, különösen a karácsonyi Színész-album, amelynek bolti ára 26 korona lesz, — pedig éppen meglepő és értékes kedveskedés lesz a megrendelők számára. Előfizetési árak: egész évre 16, fél-évre 8, negyedévre 4 korona. Egyes szám ára 30 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Főherceg Sándor-u 22

(sz. b.)

Előfizetési felhívás.

— szept. 25.

Az októberi negyed közeledtével ismételten kérjük a nagyérdemű közönség pártfogását.

Most élénkül fel az idegy, helyreáll a politikai és társadalmi élet pezsgése, hullámzása.

Mindenről, a minnek általános érdeke van, hű és kimerítő képet igyekszik nyújtani ezentúl is a „Szabadság.“

A politikában a diadalmas nemzeti ügy szolgálatában állunk. A nemzeti kormány működését rokonszenvvel kísérjük, a nemzeti ügy ellenségeinek leküzdésében szerény hatáskörünkben segítségére leszünk, megtartva azonban minden irányban függetlenségünket és nyugodt tekintetek nélkül gyakorolva a bírálat kötelességét.

A lefolyt törvénytelen korszak alatt bátor szókimondásunkért számos üldöztetést szenvedtünk és ha a nemzet ismét megpróbáltatásoknak tétetnék ki, a „Szabadság“ az alkotmány s a nemzet igazainak védelmében ismét az első sorban küzdene.

Reméljük azonban, hogy ami megkezdett, abban súlyadás többé nem fordulhat elő, s e hasákokon folyton a nemzeti eszme folytonos diadalait fogjuk hirdethetni.

A politikai rovaton kívül a társadalmi, közgazdasági, irodalmi és művészeti élet eseményeit is állandó figyelemmel kísérjük.

Az eleven idegy megnyitására egyik jelensége a színház kapuinak megnyitása is; irodalmi színvonalon álló, és részrehajlatlan képével szolgálunk a színházi életnek.

Cseládi olvasmányt szolgáltat tárcarovatunk. Ebben, úgy szintén egyéb rovatainkban országos nevű írók és helyi kiválóságok dolgozatai jelennek meg ezentúl is.

Szenzációhajhásztól de ment bő és gyors kiszolgáltatunk is. Országgyűlési és politikai helyzetéről szóló tudósításaink, távirataink kimerítő voltáért áldozatot nem ki-mélünk.

Azon leszünk, hogy a nagyérdemű közönség rokonszenvét és pártfogását minél fokozottabb mértékben kiérdemeljük, s abból buzdítást merítsünk további működésünkre nézve!

Debreczen, 1906. szeptember 25.

A „Szabadság“ szerkesztősége.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3. kor. — egész évre 12. kor.
Vidéken: negyedévre 5. kor. — egész évre 20. kor.

Az előfizetési összeg a „Szabadság“ kiadóhivatalának (Csapó u. 9. sz.) küldendő. Havonként a „Jegyzéknapló“ t mellékeljük a laphoz kedvezményül.

Zsebtolvajok az állomáson.

Kifosztottak egy embert.

(Saját tudósítónktól.)

szeptember 25

Debreczenben állandóan tartózkodik egy néhány veszedelmesen ügyes és mesterségükben minden irányban kiképzett, ugynevezett hivatásos zsebtolvaj, kik tulzás nélkül mondva a zsebmetszés és tolvajlást foglalkozásszerűen üzik. Ebből élnek. Éppen ezért a rendőrség nagyon jól ismeri őket, sőt egyes esetekben már a tolvajlás körülményeiből észreveszi, hogy melyiknek a keze működött közre.

Jelenleg ugyan kettő közülök a szatmári fogházban az állam kenyerét eszi, de a többi annál inkább hozzálat a mesterség folytatásához.

Tegnap is kint az állomáson egy olyan merészen és nagy fufanggal végrehajtott zsebtolvajlás történt, melyet kétségtelenül ezek a jeles alakok követték el.

Bánk János Bisztrány faluba való tehető polgár ember ma reggel érkezett Debreczenbe nagyobb összegekkel bizonyos fizeteket lebonyolítani. Megmaradt pénzével, mintegy 220 koronával dolga elvégzése után visszaakart utazni. A fél négy órakor induló személyvonathoz váltott jegyet. A jegy-pénztárnál feltűnt neki, hogy szorosan mellé csatlakozik egy fiatal ember és pénztárcáját erősen szemmel tartja. Azonban mindennek nem tulajdonított nagyobb jelentőséget, mert azt hitte, hogy az a fiatal ember is jegyet váltott.

Később az indulás előtt pár perccel fel akart szállani a vonatra. Alig ér a feljáró lépcső második fokára, mikor a kocsiból egy jól öltözött uriember nagy sietve kijött és lefelé igyekezett. A lépcsőn természetesen összűtődtek. Bánk erre le akart lépni. De ugyanekkor az a fiatal ember, kivel már a jegypénztárnál találkozott, rohan a kocsifelé nagy lihegéssel és egyenesen felugrik a lépcsőre. Ilyformán Bánk a két „urienber“ közé került.

Miután pedig két ellentétes irányban haladó ember alaposan összelapította Bánk Jánost — sűrű bocsánatkérések között mindkettő az állomás felé távozott. Csak most kezdett csodálkozni Bánk, hogy az a fiatal ember, ki egy pár perccel előbb még a vonatra igyekezett és ime most már kifogásatlan elegánciával a váróterem felé lépegett.

Felesleges csodálkozása csakhamar rémületté vált, mikor észrevette, hogy kabátja belső zsebéből az összes pénzt tartalmazó bőrtárcája nyomtalanul eltűnt. Gyanuja rögtön a két „urienber“ ellen irányult, kiket azonban hiába keresett, mert már azok akkor rég letűntek a látóhatárról.

Azonnal feljelentést tett a rendőrségen, mely most erőlyesen keresi a két urienbert, kik valószínűleg valami „notórius“ zsebtolvajok személyében rövidesen kézre kerülnek.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— szeptember 25.

Élő fát a féreg örli
Élő embert a rágalmak
Hanem a politikában
Ne nevezd — csak taktikának.

Hüvös ősz.

—szeptember 25.

Nyáig begombolkózva, akár csak télen, megyünk az utcán végig, a szobákban pedig sistereg a tűz, fejünk felett havas fellegek kergetik egymást.

Ez az ősz képe most, s a szeptember hónapé, mely különben a legbájosabb hónapok egyike szokott lenni.

Kerteinkben folyik a szüret, de nem vigan és dal mellett, mert az emberek alaposan neki öltözködtek, mivel a szállászedés most nem mulatságos, a tposó pedig istenigazában fázik.

El nem lehet gondolni, mi szülhette ezt a nagy változást az időjárásban, tegnap cikáztak még az ég villámai, hatalmasan dörgött és sűrű zápor eső hullott, ma pedig már a hideg gyöttri az embert.

Nemcsak az emberi életben, de a természetben is a szélsőségek kergetik egymást, a mit ma jónak látunk, a mit ma szeretünk, holnap már undorral fordulunk el tőle: a természet jelenségei is épen így megdöbbenők, ezaid napsugaras időt zord napok váltanak fel.

És így megy ez szüntelen s vég nélkül.

Öreg emberek mondják, hogy ez a változás még jóra fog fordulni, az idő kitombolja mapát és szelid fuvalmak fognak lengedezi, — csak hogy attól tartunk, hogy vagy nem lesz benne köszönet vagy pedig már késő.

Egy ilyen hüvös ősz sok reményen keresztül vág, főleg pedig a gazdálkodó emberek számítását érzékenyen sújtja.

Ebből kifolyólag kihattással lesz ez mindenkire, mert kereskedők és iparosok is nagyon megfogják érezni e károkat.

Na, de bizzuk sorsunkat Isten vezető kezére hátha még jobb napok is következnek.

— Szabadságon. Dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnok a büntügyi osztály főnöke 10 napi szabadság idejét megkezdette, távolléte alatt Kovács Kálmán rendőrfelügyelő helyettesíti.

— Gyűlések a kamaránál. A kamara ipari szakosztálya tegnap délután 5 órakor ülést tartott Serli Ede elnöklete alatt. A tanácskozás tárgyát a folyó hó 27-iki közgyűlés ipari érdekű ügyeinek előkészítése képezte. Nevezetesebb ügyek voltak Szolnok város bérkocsiai számának felemelése, fényképész ipar vasárnapi munkaszünetének rendezése, a kamarák szereplese az adókiadó és felszólamló bizottságokban, továbbá Máramaros-sziget, Aknazugatag, H.-dorog, Dombrád és Beregszász kérelme újabb országos és heti vásárokrért. Karcag város piaci helypénze és Szolnok város hetivásár látogatási szabályrendelete, mindezen ügyekben a szakosztály a közgyűlés elé terjesztendő javaslatát állapította meg. Felmerültek a debreceni teherpályaudvar forgalmát illető oly panaszok is, hogy a magán felek úgy feladó, mint átvevő tevékenységét rendkívül megnehezíti a nagy szállító vállalatok azon cselekménye, hogy az egész hivatalos apparátust saját részükre foglalják le. E részben a kamara illetékes helyen javasolni fogja, hogy a nagyszállító cégek, mint más nagy forgalmu helyeken, saját külön adminisztrációt tartanak fenn. Több ipari jogi véleményt is felülvizsgált a szakosztály. — Ugyancsak tegnap tartott ülést a kamara közös bizottsága is. Tárgyaita és helyesítőleg terjeszti közgyűlés elé a költségvetést, véleményt mondott az államsegélyes és iskolai

segély iránt benyújtott kérvények ügyében, valamint elintézte a személyes megbízhatóságot feltételező kérvényeket.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzás nagyobb eredményei a következők:

90 000 koronát nyert: 103885.

15 000 koronát nyertek: 95793 11522.

10 000 koronát nyertek: 3217 87390.

5 000 koronát nyertek: 8450 30068

43735 124446

2 000 koronát nyertek: 129 658 2617
10716 11842 18682 29509 30440 32849 33337
36566 37113 38728 39368 44151 44163 46114
50098 56415 64732 65678 66893 69951 72721
75321 75538 78618 94216 102070 107569
110465 112527 116948 117 52.

1 000 koronát nyertek: 5167 6250 9661
13060 14340 16752 71380 22005 26289 29473
30547 30952 31345 33309 34364 38186 38242
41153 48849 53778 36680 56875 60183 63466
66315 68586 70334 70738 72755 74618 74899
77646 81081 81114 81394 81402 82101 87780
87813 89967 90379 97814 102405 106681
107364 107589 108458 113092 114167 114337
114944 117127 117507 120973 121364 123539.

500 koronát nyertek: 2792 5296 5694
9190 10122 10144 10677 15467 17406 17721
20131 22282 24062 24119 24993 25837 26037
30759 32503 32680 36341 36647 36782 38257
40768 43737 46312 47867 48414 48662 52970
55802 55896 58785 59172 60405 61377 63896
65107 65464 71250 72024 75081 766 7 78066
79193 80280 81376 83494 85275 85106 86483
87536 88879 89052 90235 90450 90665 90888
92529 94487 96118 96263 101907 103811
104210 104976 105952 107067 107975 109237
110511 111077 113247 116707 117759 117908
119955 120619 122357 122552 122668 123442
123692 124736.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Angolok Budapesten.** A „Budapesti Fudósító“ jelenti. Az Eighty-klub tagjai tegnap tartott értekezletükön elhatározták, hogy a bécsi meghívásnak eleget tesznek. Ezt a meghívást, amint értesülünk, a londoni osztrák-magyar nagykövetség az angol külügyminiszterrel tett udakozódása előzte meg; de az Eighty klub tagjai még szombaton abban a véleményben voltak, hogy az egyes tagok utiterveinek különbözőségénél fogva azoknak Bécsben egyszerű való megjelenése alig lehetséges. Hogy azonban az ilyen eljárásból esetleg származható félreértéseknek elejét vegyék, a tagok többsége utitervét oly módon változtatta meg, hogy a hónap vége felé egy nagyobb csoport egy időben megjelenhetik Bécsben. Az illetékes bécsi helyre küldötték is már ebben az értelemben igen lekötőző formájú értesítést. A mai nap folyamán fogaak a továbbiak eldölni. Amint bennünket értesítettek, Apponyi Albert gróf az angol parlamenti férfiakkal való érintkezése során ezen elhatározás létrejötté érdekében jelentékeny működést fejtett ki.

— **Szakosztályi ülés.** A kovács mesterek teljes szakosztálya ma délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tartott. Az ülés tárgya az új árszabály megállapítása és ipari sérelmek tárgyalása volt.

— **Jégkár a szomszédban.** Hajdu-Böszörményből írják: Hajdu-Böszörményben tegnap délután jégeső volt, a mely a Hajdu-Böszörmény házában fekvő szőlős-kertekben nagy kárt okozott.

— **Feljelentette az anyja** Polgári Bálintné feljelentést tett a rendőrségen, hogy fia egy gyűrűjét használat végett elkérte, azonban később annyira megkedvelte a 10 korona értékű gyűrűt, hogy egyáltalában nem szándékozott visszaadni. Most talán a rendőrség közbejöttével más fogalmakat szerez magának a tulajdonjogról és visszaadja édesanyjának a gyűrűt.

— **Éltűnt kávéháztulajdonos.** Budapestről táviratozzák, hogy onnan nyomtalanul eltűnt Schauer Viktor egy elsőkelő kávéház tulajdonosa. Azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el.

— **A honvédtűzvérség felszerelése és a magyar ipar.** A lapok ama híresztelése nyomán, hogy az a terv merült föl, mely szerint a magyar honvédtűzvérség felszerelése a közös hadsereg készletéből fog készíttetés ellenében átvétetni, az országos iparegyesület sürgős fölterjesztést intézett a kereskedelmi és honvédelmi miniszter urakhoz, melyben e képtelen tervnek csirájában való elfojtását kéri; reá mutat arra, hogy az ágyúcsövek kivételével, az összes felszerelések nevezetesen a löszér manció, kocsi, ruházat és minden más szükséglet versenyképes szállítására, a magyar ipar teljesen be van rendezve és merénylet volna a magyar ipar ellen, mely évek óta ugyanis csak csekély részt kap a hadászati felszerelésekből, ha most, mikor végre alkalom nyílik versenyképességének nagyobb arányú bemutatására, az illetékes körök a magyar ipar mellőzésével a honvédtűzvérséget némi felszereléssel látnák el ami pénzünkön. Kimutatta a fölterjesztés, hogy ennek a felszerelésnek teljesen a magyar ipar által leendő fedezése fontos állami érdekelt is képez és ilyen irányban kéri a miniszter uraknak jó elene való közbenjárását.

— **A Szávay Gyula operettje.** A Nemzeti Színház legközelebbi újdonsága Szávay Gyula, Vágó Géza és Szabados Béla operettje, a „Szép Ilonka“, amelytől — színházi nyelven szólva — jánosvitézi sikert várnak. Amikor a darabot Beöthy László igazgató előadásra kitűzte, bementek hozzá a rendezők: Bokor József és Mérei Adolf, megfűköszölendő, hogy ki fogja rendezni „Szép Ilonkát“. Beöthy komoly arcot vágott:

— Hija, kedves Bokor ur — mondotta — ezt csak olyan ember rendezheti, akinek van szíve . . .

Bokor nem hallgatta tovább.
— Hát csak rendezze Mérei! — tört ki belőle a rendezői féltékenység. — Neki van szíve, neki van szíve, neki van rengeteg szíve!

— De kérem — vágott vissza Beöthy — hadd fejezzem be a mondatot. Ezt a darabot csak olyan ember rendezheti, akinek van szíve — huzni a kéziratból; mert így nagyon hosszú a darab.

És „Szép Ilonkát“ Bokor József rendezte.

— **Kémény tűz.** Nagy riadalmat keltett ma este Csapó-utca 4 számú ház lakói között az, hogy az egyik kémény hirtelen kigyulladt és égő sziporkákkal szórta tele nemcsak a ház tetőzetét, hanem még a szomszédos épületeket is. Ez tekintettel a rendkívüli széles időre valóban veszedelmes volt, mert félben lehetett tartani attól, hogy a szikrák valahol tüzet fognak. Szerencsére azonban semmi komolyabb következménye nem lett, és a nyomban értesített tűzoltóság a helyszínen megjelenvén csakhamar elejét vette a kémény tűznek.

— **Szent Mihály.** Szombaton lesz szent Mihály napja, amely az ősz baköszöntét jelenti. Rövidebb a nappal és így az ipartelegeken megkezdődik a gázvilágítás és a gyertya mellett való dolgozás. Ugyancsak ez a nap a hurcolkodás napja is, meg az éves béresek, szolgák napja.

— **Hajza Kecskeméthy Győző ellen.** Az amerikai „Szabadság“ című magyar lap szerint, Kecskeméthyt még mindig szenvedélyesen keresik egyes dilettáns detektívek, akik azt hiszik, hogy a hírhedt sikkasztó valahol Amerikában bujdosik. Legutóbb a neworleansi konzul, Hinderman Frank játszotta a működvelő rendőr szerepét. Árpádhon nevű magyar telepen detektívekkel körülfogott egy házat, ahol Kecskeméthyt szimatolta. De a szimatja megalta, Kecskeméthy ma sincs meg.

— **Szenzációk Trenoséből.** Trenoséből írják: Robarik Bozsok dihepoei paraszti öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. — **Hvoznic** községben Kovács Tamás hét éves gyermek a megáradt patakba esett és vízbe fullt. — **A laáz-csertői gőzfürésznél** Kubas András munkást egy elpattant fa-léc mellbe ütötte és rögtön meghalt. Özvegye és három árvája siratja. — **Novotny János** vasuti élő-munkás a trenosén-teptai állomáson egy tehervonatból leugrott és alákerült, a melyek összezuhták. Özvegye és nyolc árvát hagyott hátra.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő ki-rakatban.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezori bedörzsölés teljes gyógyulást időz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógy-szerésznél, — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszarvu“ gyógyszertár 107—x 51.

x Az Arany Bika kávéházban minden este elő-gányzene.

A hajdu-dorogi adópénztár-rablás.

— **Molnárék a vizsgálóbíró előtt.** —

(Saját tudósítónktól.)

— szept. 25.

A hajdu-dorogi tizenkétezer koronás adópénztár-rablás megtévelyedett hősei immár a debreceni ügyészség fogházában várják sorsuknak eldőlését. Hárman vannak most már. Ugyanis tegnap este behozták még Debrecenbe Andó Mihály gazdálkodó embert, mivel ellene is súlyos gyanuok merültek fel, hogy résztvett a bűnös manipulációkban.

Ez az Andó Mihály a sikkasztó pénztárnok családjával a legszorosabb viszonyban állott, sőt velük egy házban lakott és így nem lehetetlen, hogy be volt avatva a sikkasztás terveibe. Éppen ezért őt is előzetes letartóztatásba helyezvén, átadták a debreceni vizsgálóbírónak. Itt Hoffmann József vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot. Ma az összes részletkérdésekre és ténykörülményekre vonatkozólag kihallgatta a gyanúsítottakat — azonban mindhárman tagadnak. Az ellenük felmerült súlyos bizonyítékok abszolúte nem tesznek semmi hatást rájuk, hanem megmaradnak merev és a legcsekélyebb bűnrészesség ellen is tiltakozó tagadásuk mellett.

Mindazonáltal aligha fognak valamelyes eredményt elérni és semmi esetre sem fog sikerülni nekik kibujni az igazságszolgáltatás fenytő keze alól — mert a tanuk egész légiója bizonyítja bűnösségüket, de meg magának a betörésnek olyannyira titokzatos körülményei is vádlólag szólnak ellenük.

Hoffmann József vizsgálóbíró nagy apparátussal, széles körűtekintéssel vezeti a vizsgálatot és a legjelentéktelenebb vallomásra is kiterjeszkedve igyekszik a felmerült bizonyítékokat s gyanuokokat úgy összeállítani, hogy azok által az eleddig igen homályos ügy kellő megvilágítást nyerjen és az igazi tettesek vegyék el méltó büntetésüket.

A vizsgálóbíró különben a három gyanúsított közül valakit — nevét még nem árulhatjuk el — szabadlábra fog helyezni — míg a többiek bizonyára vizsgálati fogságba fognak helyeztetni.

Csekonics Gyula gróf itthon.

Sok hűhó semmiért.

— Saját tudósítónkól —

— szeptember 25.

Csekonics Gyula gróf megkerült. A botrányra éhes közvélemény hiába várt újabb dolgokat a fiatal főúr magánviszonyairól. Bajos ilyeneket ráfogai a zombolyai nábob fiára. Kétségtelenül sok olyat vetettek föl a grófról, mely valami érdekesoport célját szolgálja. A gróf különben ma megérkezett és tudósítóknak a következőket van módjában nyilvánosságra hozni:

Azok a hírek, amiket Csekonics Gyula gróf állítólagos eltűnésével kapcsolatban terjesztettek, szemenszedett valótlanosságok. Nem igaz, hogy a gróf turívesztéseivel valami rendkívüliek volna.

Hiszen éppen az a tény cáfol rá, hogy Nac G. nevű lova, melyet veszteségei forrásának vélnek, az idén nem kevesebb, mint négy klaszis versenyt nyert: a Nemzeti-Hazafi díjat, a Sweattakest, a bécsi és budapesti őszi kísérleti versenyt. Ez díjakban is kitesz közel másfélszázezer forintot.

De meg különben is, a gróf, főleg mióta a Lovaaegylet bizalmas igazgatósági tagsággal tisztelte meg, nem bocsátkozik nagyobb mérvű turf fogadásokba. Az sem bántathatja, hogy egy versenyistálló-tulajdonosért nagyobb összeg erejéig jóállást vállalt. Annál inkább nem, mert hisz nem kellett az összeget kifizetnie. Az, hogy voltak régebbi fogadásaiból differenciák: éppen nem szorította. Véletlenül mostanában utazott el és nem tartotta ezt szükségesnek bejelenteni. Külömben is fizetségeinek nem érkezett még el az ideje. Annál inkább megbotránkoztatta a gróft, hogy távollétében oly hangon pertraktáltak ügyeit, amilyenre ezek természete éppen éppen nem jogosít.

— Nagyon csodálom — mondta a fiatal gróf — hogy olyan dolgokat szellőzzenek az újságok, amik éppen nem tartoznak a nyilvánosság elé. Amit rólam írnak, az hagyján, de amit apámmal való viszonyomról írnak, az tulsok.

Csekonics Endre gróf különben sombolyára várja magához fiát. A család ügyvédje: Bán Agost dr már értesítette az érdekelteket, hogy a gróf rendezti fia összes ügyeit.

Ezzel letűnik a napirendről Csekonics Gyula gróf „ügye”, amely minden volt, csak úgy nem. A fiatal gróf már értesítette Battány Elemér gróft is, hogy helyét — melyet távollétében Üchtritz Zsigmond báró töltött be, még e hét folyamán elfoglalja az igazgatóságban.

SZÍNHÁZ.

A szintársulat bucsuja M. Szigeten. Zilahy kitűnően szervezett társulata most tartja utolsó előadásait M. Szigeten, ahol egyes tagokat valóságos ünnepekkel utolsó fellépésük alkalmával, így Zilahyné utolsó fellépésekor valóságos virág erdő képződött a színpadon. — A nézőtérrel és a színpadról valóságos virág esata zuhant feléje a mint a színpadon megjelent percekig tartó tapsvihár

közepette. Fothy Fridát utolsó fellépése alkalmával virággal halmozta el az öt szerető közönség. Hahnel Aranka szintén temérdek virágot kapott. Most bucsuznak a férfiak, kiknek bucsuja előreláthatólag szintén ünnepeztetés számba megy.

Jegyeket az első előadásra már a mai naptól, szerdától kezdve lehet váltani a nappali pénztárnál.

A debreceni szini évad első heti műsora Zilahy erősen szervezett nagy társulata, melyel már M. Szigeten működött csütörtökön f. hó 27-én tartja első megnyitó előadását színpadra kerül a Koldus gróf operette újdonság, melyben bemutatkozik az új tenorista és két új énekesnő. Pénteken f. hó 28 a Koldus gróf operette megismétlődik. Szombaton f. hó 29-én Hahnel Aranka fellépésével Miss Hobbs újdonság. Vasárnap délután fél helyárrakkal a közönség által többször kívánt népszínművek egyik gyöngye a Piros bugyelláris. Este fél 7 Lóayai Piroška fellépésével a Bob herozeg operette.

TAVIRATOK.

Kossuth Lajos Todór Budapesten.

Budapest szeptember 25. Kossuth Lajos Todor ma délelőtt látogatást tett a kereskedelmi minisztériumban, aztán pedig már a kora délutáni órákban elutazott Milánóba.

A budapesti kereskedelmi kamara ülése

Budapest, szeptember 25. A kereskedelmi kamara ma tartott ülésén elfogadta azt az indítványt, mely szerint feliratot intéznek a kormányhoz, hogy a fogyasztási szövetkezetnek segélyezését és a hatóságok részéről történt támogatását szüntesse be. Később Lancy Leó a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék megszüntetésének kérdésénél kijelentette, hogy neki Polonyi Géza személyesen mondta hogy a kormány e kérdésben végleg még nem intézkedett. Külömben is ez irányban előbb még a kamarával érintkezésbe fog lépni.

Bombás forradalmárok.

Szentpétervár, szept. 25. Tegnap este néhány jól öltözött fiatal ember behatolt egy házfelügyelő lakásába. A házfelügyelőt egy szobába vitték és rázárták az ajtót, egyben kijelentették, hogy az ajtó elé bombát tettek. Azután 200.000 rubel értékű zálogleveleket és váltókat raboltak.

Kutyahust árult.

Budapest, szeptember 25. A rendőrség itt ma letartóztatott egy Muth nevű mészárosost, mert kiderült róla, hogy borjúhús helyett régóta kutyahust árult.

Elfogott orosz nő.

Toulon, szept. 25. A rendőrség egy ifjú orosz nőt tartóztatott le, aki vonakodott személyére vonatkozó bármily felvilágosítást adni, ekkor kijelentette, hogy birtokában egy bomba van, amelylyel egy magasabb személyiséget akart megölni. Később kijelentette, hogy a bombát használhatatlanná tette.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 25.

Buzakinálát gyenge, vételkedv mérésélt. Szilárd iránzat mellett 30,000 méter-mázsa került forgalomba 10 fillérral magasabb áron. Egyéb gabonanemek közül zab merev, rosz és árpa szilárd, tengeri tartott.

Idő: szép, hűvös.

Buza októberre	14.26—28.
Buza áprilisra	14.96—98.
Rosz októberre	12.30—32.
Rosz áprilisra	12.94—96.
Zab októberre	13.44—46.
Zab áprilisra	13.62—64.
Tengeri augusztusra	12.20—22.
Tengeri szeptemberre	10.10—12.
Tengeri 1907 májusra	13.80—24.
Repe augusztusra	—

Szerkesztői-posta.

Cs. K. Mind a tőrcét, mind a verset közöljük. Igyekezzünk 1-től a kívánság teljesítésére is.

Erdeklődő. Az illető 1879-80 től nem adott ki kötetet, bár addig elég sűrűn hullatta. Ami megjelent tőle addig, antikváriusoknál kaphatja meg.

G. M. B. („Elégia”). Egy-két sikerült sorát el-lensulyozza az egésznek kidolgozatlansága, pongyola külalakja.

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ

pergelt

KÁVÉ

mely izre, aromára és zamatra felülmuhatlan — naponta friss pörkölés

kapható

Félegyházi János

motortüzemű kávé pörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr

keztyük

Schön Sándor

keztyü kötszer és orosi mű zsebkönyvek

DEBRECEN,

Piac u. 12. (Stenczinger-ház.)

Főraktár Debrecenben:

TÓTH BÉLA gyógyszerháza.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készíték.

— Élővirág, csokrok és koszorúk a legszolidabb áruk. —

Az ősziidény beáltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Állandóan nagy választékot tartok erőteljes **Palmák**-ból és mindennemű **dísz növényekből**.

Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, dísz és melleszokrokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készíték.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepemen **Ferenc József ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és műkertész.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Gleichenberg itthon! Sok ezren keresik fel évenként a külföldi Gleichenberg, Reichenhall stb. fürdőhelyeket, hogy gyógyulást keressenek megrongált tüdőjöknek.

Dr. Than Károly, egyetemi tanár és több előkelő hazai és külföldi szakorvos egybehangzó kijelentése szerint a **Kövesligeti**

Tulipán ásványgyógyvíz

a Gleichenberg „Constantin” és a Niederseltersi gyógyvízhez hasonló.

Nem kell tehát külföldre menni, nem kell idegenben kinlódni, hanem mindenki otthon tarthatja a kurát és az eredmény számtalan orvosi elismerés tanúsága szerint meglepő, mivel a Kövesligeti **Tulipán ásványgyógyvíz** gyógyhatása úgy a tüdőre, mint a gyomorra nézve felülmulhatatlan és a mellett közelségénél fogva tettemesen olcsóbb, mint a külföldi víz.

A kinek tehát egészsége drága, ne mulassza el a Kövesligeti **Tulipán ásványgyógy** vizet állandóan használni vagy a ki borhoz, vagy sziruphoz kellemes és üdítő italt akar.

Főraktár Debrecen és Hajdumegye részére

Darvas Miksa fűszer és ásványvíz kereskedőnél Debrecen, Teleki-utca 104. — Telefon 294 sz.

BORSAJTÓK

Különféle kivitelben és legnagyobb választékban

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság raktárhelyén:

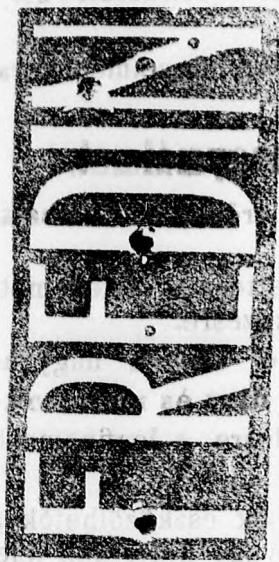
Péterfia-utca 73. sz. (volt Bauer gépgyár) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktára hazai- és külföldi legjobb gyártmányu

Mezőgazdasági-, szőlőmívelési-, borkezelési és háztartási gépeknek.

Kutszivattyuk gyártása és Kutfurási vállalat.

Csak
Selle és Kary

legjobb
tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Boxealf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzeki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára:

Egész évre:	28 k.
Félévre:	14 „
Negyedévre:	7 „
Egy hónapra:	2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Schuller Sámuel

szoba-, czimfestő, tapetirozó
és fényező

Debrecen, Simonffy-utca 25 sz. a.

Felvállal új épületek, lépcsőházak és
diszletek festését. — Izléses cégfeli-
ratokat, tapetirozást és mindenféle
fa- és vasbutor fényezéseket a leg-
divatosabb kivitelben és
legjutányosabb árban.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

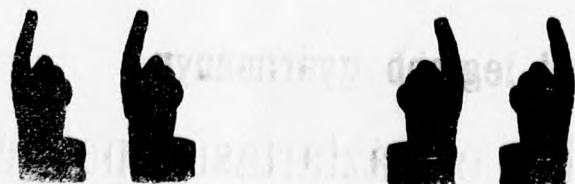
Keil féle viasz-kenőcs keménypadló számára.
Keil-féle „Glásur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél DEBRECEN.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőngősebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

387-36-7